Opłata pocztowa uiszczona gotówką. CENA GR25

NOWINY PODHALAŃSKIE

aktualne i niezależne czasopismo zdrojowiskowe i gospodarczo-społeczne

Nr 8 Nowy Sącz, dnia 30 czerwca 1939 Rok V

Podhale i Podkarpacie w krasie lata.

Na terenie zdrojowisk i letnisk naszego szerokiego Podhala i Podkarpacia weszliśmy w decydujący okres głównego sezonu. Nie jest on może tak bardzo ruchliwym i pełnym życia jak w ubiegłym roku, nie ma może tego charakteru wesołej rozrywki, ze względu na napiętą sytuację ogólno europejską, jednak jest sezonem przemiłym, jak przemiłą i pełną krasy jest nasze polskie lato.

Niepewna pogoda w ciągu maja i częściowo w czerwcu wypłoszyła nam niejednego. Już jednak druga połowa czerwca dowodzi, że pogoda się ustala i że możemy się spodziewać dłuższej pięknej pogody.

O piękności naszej przyrody wypisano już tyle, że każde nawet najbardziej poetyckie słowo, nie mówiąc o artykule dziennikarskim — nie potrafiłoby odtworzyć piękna naszych czarujących stron.

Czekamy na tłumny zjazd w nadziei, że pięknie zapowiadające się lato po deszczowej wiośnie ściągnie i tego roku moc zwolenników gór.

—O—

Walory klimatyczne Szczawnicy.

Nowoczesne inhalatorium w Szczawnicy.

Szczawnica jest najpiękniejszym zdrojowiskiem polskim, gdzie wśród cudnej panoramy malowniczych gór, szumu Dunajca i uroczych Pienin ściąga z roku na rok moc zwolenników przez swe znane źródła. Jedną z najważniejszych inwestycyj to nowowybudowane przez Adama hr. Stadnickiego inhalatorium z czynnymi komorami leczniczymi i innymi nowoczesnymi urządzeniami leczniczymi. To też należy się również uznanie dla dyrektora Zakładu księcia Woronieckiego, który górliwie pracuje nad dalszym rozwojem Szczawnicy.

Nie mówiąc o szeregu inwestycji, stwierdzić musi przyjezdny, że rokrocznie Komisja zdrojowa dokłada pozytywną cegiełkę pracy, zrozumienia i postępu.

Piękną atrakcją jest koncert orkiestry symfonicznej zdrojowej, pracującej pod batutą znanego dyrygenta i kompozytora p. Antoniego Wrońskiego, składającej się z art. muz. opery krakowskiej, poznańskiej, i warszawskiej. Orkiestra koncertuje dwa razy dziennie.

Podwieczorki taneczne i dancingi gromadzą stale w sali Malinowej liczne rzesze kuracjuszy, letników, gdzie przy dźwiękach stołecznych zespołów jazzowych, czas upływa bardzo miło.

Państwowa Rada Turystyczna

zbierze się przypuszczalnie już na jesieni r. b.

Jak wiadomo na początku bieżącego roku Ministerstwo Komunikacji rozesłało do szeregu władz, instytucji i zrzeszeń projekt utworzenia Państwowej Rady Turystycznej. Projekt ten wzbudził bardzo szerokie zainteresowanie i Ministerstwo Komunikacji otrzymało bardzo liczne opinie w sprawie składu i zakresu działania przyszłej rady, nie tylko od tych czynników, do których się zwróciło o opinię lecz i innych, w mniejszym lub większym stopniu związanych z turystyką.

Jak się dowiadujemy Wydział Turystyki zakończył ostatnio szczegółowe badanie tych opinii, w wyniku czego pierwotny projekt uległ pewnym modyfikacjom, zwłaszcza w zakresie składu rady.

W szczególności zmiany te idą w kierunku silniejszego uwzględnienia czynników terenowych pracujących na polu turystyki, za czym wypowiedziało się szereg bardzo poważnych opinii, co w konsekwencji odbije się na zmniejszonym udziale pewnych organizacji centralnych.

Rzecz prosta, że nie wszystkie życzenia mogły być uwzględnione, gdyż troska o sprężystość i zdolność do pracy rady nakazywała możliwie najdalej idące ograniczenie jej składu liczbowego.

Projektowana rada będzie miała charakter wyłącznie opiniodawczy, obradując nad sprawami wniesionymi na porządek obrad przez Ministra Komunikacji. Kadencja rady została ustalona na 3 lata.

W chwili obecnej wypracowany jest tekst rozporządzenia o powołaniu do życia rady, której zebrania należy spodziewać się przypuszczalnie na jesieni b. r.

Wiercenia naftowe

w pow. nowosądeckim.

Dzięki pozytywnym rezultatom badań geologicznych w Starej Wsi obok Grybowa w powiecie nowosądeckim, nowozałożona spółka naftowa „Zaolzie“

podjęła na szerszą skalę wiercenia poszukiwawcze za ropą naftową. Pierwsze wiercenia naftowe uwieńczone zostały pomyślnym wynikiem.

Wiercenia naftowe na terenie powiatu nowosądeckiego nie są nowością, gdyż z nikłych zapisków dotyczących wierceń naftowych na naszym terenie, dowiadujemy się że były już prowadzone z górą 50 lat temu.

Sfery naftowe z zainteresowaniem śledzą wyniki wierceń, które obecnie prowadzone są pod hasłem ustalenia kierunku „złóż" naftowych w Nowosądeczyźnie.

—O—

50-lecie zgonu „odkrywcy Zakopanego"

dra Tytusa Chałubińskiego.

Latem bież. roku przypada 50-ta rocznica śmierci dr Tytusa Chałubińskiego, „odkrywcy" Zakopanego jako uzdrowiska i stacji klimatycznej górskiej, czołowego taternika, „zdobywcy" pokaźnej ilości szczytów i przełęczy tatrzańskich, współzałożyciela Towarzystwa Tatrzańskiego propagatora (pierwszego na wielką skalę) letnisk podhalańskich i turystyki górskiej w Polsce.

Pionierska postać Chałubińskiego znanego jeszcze skądinąd jako dobroczyńcy Podhala i góralszczyzny (jego akcja podnoszenia stanu higieny ludności góralskiej, walka z przesądami leczniczymi, propaganda nowoczesnych metod gospodarki, zaprowadzenie koniczyny na Podhalu i tp.) oraz jako badacza-naukowca (klimatologia, studia botaniczne), godna jest głębokiego szacunku przede wszystkim ze strony polskiego świata turystycznego, którego byśmy sobie bez terenów Tatr i Zakopanego nie mogli dziś wogóle wyobrazić.

CZAR KRYNICY.

Krynica dzisiaj to miejscowość naprawdę europejska, a jej widok zewnętrzny, jej urządzenia, budynki, ozdoby i tp. robią rzeczywiście wrażenie czegoś bardzo eleganckiego i postępowego.

Budownictwo prywatne i społeczne rozwinęło się wprost olbrzymio. Stare, solidne, budynki przedwojenne nikną, dzisiaj przy murowanych olbrzymach i tp. Murowane, kilkupiętrowe wille i kamienice, o najnowszym stylu i linjach wykwitają, wokół spośród lasów i wzgórzy. Oczywiście podniósł się przytem kolosalnie komfort.

Zdrój sam robi bardzo dużo, aby coraz nowszymi ozdobami i inwestycjami pociągać przybyszów.

Czystość w Krynicy jest wzorowa, dbałość o dobór ozdób kwietnych pomysłowa i naprawdę strojna, jednem słowem każdy, kto przyjrzy się dziś naszej perle wód podhalańskich: Krynicy musi stwierdzić, że ma ona, jako kierowników, na odpowiedniem miejscu: odpowiednich ludzi! A to dla zdroju znaczy wiele... bardzo wiele!

Piękno Ziemi Sanockiej.

Sanok mimo charakteru małego miasta nie zatraca nic z walorów podgórskiej, zacisznej pełnej piękna krajobrazu miejscowości. W pobliżu Sanoka w Olchowcach znajduje się znane i cieszące się renomą Sanatorium—Letnisko Dra Domańskiego. Sanatorium położone jest na wysokości 300 m. n.p.m. w przecudnej okolicy, na skraju 600 morgowego lasu o kilkaset kroków od rzeki Sanu, posiada nawskroś nowoczesne urządzenia.

Sanok posiada wiele zabytków historycznych, muzeum regionalne, piękny park położony na wzgórzu. Nic więc dziwnego, że z roku na rok zwiększa się ilość przyjezdnych letników znajdujących pomieszczenia w licznych willach i hotelach, z których to hotel „Warszawski" zasługuje na specjalne wyróżnienie ze względu na eleganckie urządzenie, wzorową czystość i grzeczną obsługę.

Nie brak w Sanoku i rozrywek, przyjemnie i beztrosko można również spędzić czas w miłej Kawiarni „Podhalanka", gdzie na dancingu można bez kontroli familijnej nietylko wypić kawy, ale i innej życiodajnej ambrozji, potańczyć i dobrze zabawić się. Wszędzie słyszysz, że dobre tam dancingi! Schodzą się tam wszyscy, poza teściową, wierzycielem i komornikiem, więc zabawa pierwszorzędna!

LU-BE.

Sezon letni w Rabce

Jak powszechnie wiadomo Rabka Zdrój należy do największych zdrojów w Polsce. Rabka posiada również pierwszorzędne walory krajobrazowe i terenowe, oraz jest ważnym ośrodkiem turystyczno-sportowym. Kto nie widział Rabki przez szereg lat, ten naprawdę jest zdumionym, widząc już nietylko jej rozwój klimatyczny, ale kompletną i korzystną zmianę w jej wyglądzie.

Dzięki kosztownym inwestycjom przeprowadzonym przez Zarząd Zakładu Rabka nabrała ostatnio cechy europejskiego Zdroju. Sanatorja, zakłady leczniczo-wychowawcze i pensjonaty zadawalniają pod względem komfortu i wygody najwybredniejszych nawet kuracjuszy. Weźmy pod uwagę naprzykład: Sanatorjum Dra Cybulskiego nieustępujące pod względem urządzeń sanatorjum zagranicznym a dalej pensjonat Dra Malewskiego i Ski w Parku Zdrojowym którego komfort i urządzenia stanowić wogą wzór dla podobnych tego rodzaju zakładów, Zakład leczniczo-wychowawczy Dra Olszewskiego, gdzie pod opieką lekarską i fachowych sił, młodzież wraca do zdrowia, odbierając przy tym staranne wychowanie

Obok wysokich wartości leczniczych zdroju, uprzyjemnia kuracjuszowi pobyt szereg atrakcji, z których najmilszymi są koncerty orkiestry zdrojowej pod dyr. A. Wrońskiego i W. Walewskiego a dalej dancingi w Cafe Clubie nowocześnie i niezwykle elegancko urządzonej kawiarni, gdzie w takt pierwszorzędnego zespołu jazzowego tańczy się na sali i tarasie ogrodowym.

Iwonicz Zdrój

pełny kuracjuszy.

Iwonicz Zdrój, jako miejscowość uzdrowiskowa, znany jest już od roku 1630, z zapisków znajdujących się w aktach kurji biskupiej w Przemyślu z roku 1639 dowiadujemy się, że Iwonicz już w owym czasie cieszył się wielką frekwencją kuracjuszy z kraju i zagranicy.

Świetność Iwonicza i jego obecny wygląd ma zdrój do zawdzięczenia rodzinie hr. Załuskich, którzy nabyli Iwonicz w roku 1825 i od tego czasu kontynuują pracę nad podniesieniem Iwonicza do poziomu uzdrowisk europejskich.

Obecny ordynat hr. Załuski oraz zapobiegliwa dyrekcja z dyr. Thumasem wykazują dużo starań i dbałości o wygląd zdroju i zapewnienie kuracjuszom maximum wygody.

Walory lecznicze, dzięki bogactwu silnych wód solankowo-jodowo-bromowych, piękna okolica, ściągają rok rocznie tysięczne rzesze kuracjuszy sławiących po całym świecie skuteczność kuracji. I w tym roku ruch przybywających do Iwonicza kuracjuszy się wzmaga — piękna bowiem pogoda sprzyja, to też rojno i gwarno na deptaku, gdzie w promieniach słońca kuracjusze spędzają mile czas.

Na specjalną wzmiankę zasługuje orkiestra Zdrojowa ze Lwowa pod dyrekcją Kazimierza Kordika. Orkiestra ta koncertuje w Iwoniczu od r. 1936 po dziś dzień, ciesząc się uznaniem kuracjuszy. Zaznaczyć należy, że dyr. Kordik znakomicie przygotował swój zespół do wykonywania utworów z dziedziny lżejszej muzyki oraz utworów poważniejszych z repertuaru koncertów symfonicznych. Nic więc dziwnego, że codziennie koncerty tego sympatycznego zespołu muzycznego cieszą się wśród kuracjuszy powodzeniem i zasłużonym uznaniem.

Z rozrywek wymienić należy codzienne dancingi w Kawiarni Zakładowej, gdzie goście miło i beztrosko spędzają

czas, przy dzwiękach świetnego i wesołego zespołu jazzowego Kazimierza Kordika. Najnowsze filmy wyświetlane w sympatycznym kinie dzwiękowym „Strzeec" pozatem liczne wycieczki organizowane starannie przez P. B. P. „Orbis".

Świetny rozwój KKO. w Gorlicach.

Na przekór sceptykom uwypukla się coraz bardziej świetny rozwój KKO. w Gorlicach, a to dzięki sprężystemu kierownictwu. Pomimo okresu niepokoju jaki obecnie przeżywamy, imponujące są cyfry wkładów i obrotów jakimi KKO poszczycić się może w ostatnich miesiącach.

Sprawność manipulacyjna, silne zasoby gotówkowe, bezpieczeństwo pupilarne i punktualnościowe wywiązywanie się ze swych zobowiązań, ugruntowały zaufanie społeczeństwa do Zarządu, który rzetelną i solidną pracą w służbie taniego kredytu w zupełności na nie zasłużył.

Sukces firmy krośnieńskiej na wystawach krajowych i zagranicznych

Przewrotu w dziedzinie wynalazków sportowych dokonała ostatnio fabryka art. sportowych Fryderyka Tenerowicza w Krośnie, produkując masowo nowy typ niewywrotnych i nietonących kajaków.

Kajak ten posiadający zn. ochr. patent R. P. Nr 7189 uzyskał srebrny medal i dyplom na konkursie wynalazków sportowych w Paryżu i liczne odznaczenia na wystawach krajowych. Wykonany według pomysłu tech. lotn. I. Ogonowskiego, po wielu próbach ustalonych został jako typ, wszechstronnie dostosowany do obecnych wymogów sportu wodnego.

Inwestycje Jasła.

W zakresie inwestycji przeprowadzonych ostatnio kosztem Wydziału Powiatowego na terenie powiatu, wymienić należy w pierwszym rzędzie budowę drogi Krajowice — Wróblowa. Poza tym kończy się budowę kościoła dla ludności Łemkowskiej w Krępnej. Również z funduszów Samorządu wybudowano ostatnio nowoczesny gmach szkolny w Skalniku. W trosce o zdrowie ludności uruchomiono na terenie powiatu kilka ośrodków zdrowia.

Rymanów Zdrój.

Główne nasilenie sezonu w Rymanowie rozpoczyna się zazwyczaj z zakończeniem roku szkolnego, stąd Rymanów zapełnia się już kuracjuszami. Urządzenia zdrojowe pierwszorzędne, wody skuteczne. Atrakcją tegorocznego sezonu będą koncerty znakomitej orkiestry Zdrojowej pod kierownictwem Kazimierza Kordika.

Jak pracuje Bank Podhalański Spółdz. w Zakopanem.

Bank Podhalański w Zakopanem rozwija się ostatnio rzeczywiście ogromnie intensywnie, czego dowodem jest choćby przyrost wkładów dochodzący w okresie sezonu do 300.000 zł.

Bank Podhalański siłą swego znaczenia i solidnych podstaw finansowych stał się w Zakopanem regulatorem życia gospodarczo finansowego. Zwiększające rok rocznie obroty, i wkłady świadczą najdobitniej o mocnym zaufaniu społeczeństwa, do tej solidnej spółdzielczej placówki bankowej.

Piwniczna.

Zdrowo, wesoło i tanio! Oto hasła Piwnicznej, która dziś jest już pięknie urządzona i rozbudowana. Nic dziwnego że chętni letniskowej swobody, spieszą, wypełniając zdrojowisko.

Wycieczki po przepięknej okolicy, kąpiele mineralne w Popradzie, koncerty orkiestry zdrojowej, oto walory jednej z najpiękniejszych miejscowości naszej doliny Popradu.

Muszyna.

Zjazd ogromny, rozrywek moc, flirt w całej pełni... co więcej trzeba? Pieniędzy! No tak, ale dziś w Muszynie żyje się wcale tanio. Nie drożej jak u siebie Warszawie czy w Łodzi i t. d. Plus oczywiście kąpiele i inne zabiegi.

Na deptaku i wzdłuż plaży Popradu rojno i gwarno. Młodzież, szczególnie płci brzydkiej jest chętnie widzianą; konkietę robią nawet i starsi panowie! Wiadomo na bezrybiu i rak ryba.

Z rozrywek wymienić należy codzienne koncerty rozrywkowe oraz dancingi szczególnie miłe w nowootwartej komfortowo i nowocześnie urządzonej kawiarni „Pokusa" gdzie przygrywa „Banda Warszawska" wesoły zespół jazzowy.

Miły i beztroski nastrój panuje również na dancingu w kawiarni „Adria" znanej i lubianej przez kuracjuszy i letników.

Kto chce i niechce opalala się na plaży, już dziś wszyscy opaleni tęzsi i tryskający zdrowiem. Poprad to robi, ta kryniczna rzeka, słońce i bajeczne powietrze.

Żegiestów Zdrój.

Wśród słonecznej pogody na deptaku moc ludzi. Bawi się młodzież, bawią się i starsi. Koncertuje znakomity zespół muzyczny Kochańskiego a Krynicy.

Japonka położona nad brzegiem Popradu to najmilszy lokal dancingowy w Żegiestowie. Wody mineralne, kąpiele w Popradzie, wycieczki w okolicę ściągają masowo turystów z najdalszych krańców Polski którzy masowo garną się do Żegiestowa, perły naszej doliny Popradu.

Bank Ludowy Spółdz. z ogr. odp. w Krościenku n/D.

Skromną a jednakże wielce pomocną instytucją spółdzielczą jest Bank Ludowy w Krościenku n-D. Prowadzony przez zapobiegliwą dyrekcję, bankowa ta placówka jest faktycznym dowodem, jak skromnie i mądrze zużyty kapitał może się przyczynić do podniesienia spółdzielczej gospodarki.

K. K. O. w Bieczu.

Jest to instytucja pewna i zasobna, której rozkwit, szczególnie w ostatnim czasie daje się wyraźnie zauważyć. Bankowa ta instytucja rozwija się pomyślnie szerząc wśród społeczeństwa ideały dobrze pojętej oszczędności.

W Gorlicach wesoło.

Stałe dancingi w Gorlicach to jak na śpiące purytańskie miasto coś bardzo dziwnego — wierzyć poprostu nie chciałem nim osobiście nie stwierdziłem Dziwniejszym jeszcze to, że „idą" gromadząc tłumnie starszych i młodzież w miłej kawiarni „Pawilon" w pięknym parku miejskim.

Kawiarnia wewnątrz i nazewnątrz jest pięknie ilumowana różnokolorowymi światłami.

W obszernej sali jak również i na pięknym tarasie, rozbawieni goście spędzają miło i beztrosko czas przy dzwiękach pełnego werwy i humoru Lwowskiego zespołu jazzowego Jurkiewicza.

Nie wierzycie mi? Przekonajcie się sami! (U. E.)

Działalność P. C. K. w Iwoniczu.

P. C. K. w Iwoniczu prowadzi od kilku lat akcję przysposobienia ludności do pracy sanitarnej na wypadek wojny, posiada zorganizowany z fachowym

personelem, ośrodek zdrowia i poradnię stale czynną. Ostatnio przy współudziale Pań M. Hr. Załuskiej, Nacz. Kosteckiej, Dyr. Klimkowej, Dyr. Urbankowej i Dyr. Miecugowej urządzono zabawę, która dała czysty dochód w wysoknści 720 zł.

Dowódcy zapomniani.

...Gdzieś w zaciszach przebywają dowódcy zapomniani. Jedni z nich pełnią jeszcze zaszczytne służby, drudzy bytują w stanie nieczynnym, lub emerytalnym pędzą szary żywot w oczekiwaniu dnia jutrzejszego. Są jak ludzie postawieni na strażnicy, by w chwilach przełomowych wziąść na swoje barki odpowiedzialność za historię niepodległości.

Nietylko my, peowiacy, byli podwładni, nietylko żołnierze wysłużeni pod zapomnianymi dowódcami, ale również i szeregi społeczeństwa, mają ich sylwetki przed oczyma, wyczuwają intuicją, że rola tych dowódców jeszcze się w Polsce nie skończyła, zacznie się ponownie w potrzebie ojczyźnianej.

Za ludzi tych mówi historia, mówią księgi ich czynów, głęboko w sercach społeczeństwa wrośnięte uznanie i zaufanie.

W maju br. jako w XX rocznicę zbrojnego porywu Polskiej Organizacji Wojskowej na Pokuciu, poczuwamy się do obowiązku o ludziach tych naszych dowódcach poświęcić małą wzmiankę, w Muszynie Zdroju zamieszkuje prof. Sliwa Jan długoletni prof. gimn. w N. Sączu, były dowódca obrony Pokucia w latach 1918-19 b. Komendant Okręgu POW. IV. Podkarpacie, Komendant Obwodu kołomyjskiego POW. i pierwszy komendant miasta Kołomyji w odrodzonej Polsce. Zna Go dobrze całe społeczeństwo Ziemi Pokuckiej, gdy prowadził peowiaków do odbudowy z popiołów niewoli i powstałego państwa. Powszechnie znany Jego patriotyzm i gorąca chęć służenia jaknajtreściwiej, jaknajofiarniej, jaknajpiękniej idei — Ojczyźnie, za którą przelewał i przelewać jest gotów krew. T.

Wydawca i Redaktor M. Lustig „Drukarnia Podhalańska“ w Nowym Sączu.